

[Chr. J. Hansen.]

Jeg tror ikke, man kan sige, at byggeriet efter denne lov blev det store sus. Vore vaner med hensyn til stenhusbyggeri var stærkt indgroede, hvortil kom, at priserne for elementhusene i almindelighed blev større, end det vel nok var ventet, og måske også i mange tilfælde højere, end der var givet løfte om; og hvad angår den korte byggetid, som også i adskillige tilfælde var stillet i udsigt, slog den som regel heller ikke til. Alligevel må man indrømme, at mange gode boliger er opført efter loven. Som allerede nævnt er der udlånt 30 mill. kr. og opført 1300 lejligheder, så der er ingen grund til at undervurdere betydningen af loven, jeg synes næsten tværtimod. Alle muligheder må jo nu engang udnyttes, indtil bolignøden er afhjulpnet, og jeg kan derfor på mit partis vegne anbefale dette forslag om forlængelse af loven til velvillig behandling her i det høje ting.

Jens Jensen: Når den højtærede arbejds- og boligminister i sin forelæggelsestale for et øjeblik siden udtalte, at loven om finansiering af boligbyggeri med særlig byggemåde ikke har været udnyttet i særlig stor udstrækning, kan jeg selvfølgelig give ministeren ret heri. Loven har nu virket i et tidsrum af 3 år, og der er i denne periode opført ca. 1300 lejligheder med statslån. Jeg vil kalde dette antal lejligheder meget beskedent, navnlig når det sættes i forhold til de særdeles gunstige lånevilkår, loven giver adgang til.

Jeg ser imidlertid ingen ulykke i, at der ikke er opført flere af de såkaldte elementhuse, selvom jeg selvfølgelig ønsker bolignøden afskaffet hurtigst muligt. Det er min erfaring som aktiv håndværker, at disse hustyper ikke er så stabile, som bygherrer og håndværkere kunne ønske, og jeg må måske tilføje, at efter min bedømmelse er de pågældende bygninger opført af materialer, med hensyn til hvis stabilitet man ikke i tilstrækkelig grad havde hverken erfaring eller kendskab. Jeg vil gerne i samme forbindelse tilføje, at jeg er ikke så lidt overrasket over, at byggeautoriteterne og sagkundskaben har godkendt de nævnte byggematerialer som anvendelige til boliger. Jeg har erfaring for, at visse typer elementhuse i byggeudgifter pr. m² bebygget areal ligger op til 30 pct. højere end huse opført af almindelige byggematerialer, altså almindelige murstenshuse.

Når der trods særdeles gunstige låneforhold — altså statslån til en meget lav rente — ikke er opført flere systemhuse,

hænger det i høj grad sammen med, at praktiske håndværkere og arkitekter ikke tør anbefale deres kunder at bygge disse hustyper. Det hænger også i høj grad sammen med, at visse kommuner ikke synes om de nævnte huse og viger tilbage for at påtage sig den meget vidtgående risiko ved finansieringen; de foretrækker i stedet for at fremme og støtte boligbyggeriet med de gængse, stabile byggematerialer og efter den almindelige boligstøttelov.

Når nu den højtærede minister foreslår loven forlænget for et år med den motivering, at nye former for byggeri får en chance for at slå igennem, og at man også bør give en passende tid til at fremstille endnu bedre materialer og systemhustyper, finder jeg det rimeligt og forsvarligt også udfra den betragtning, at adskillige virksomheder har investeret betydelige kapitalbeløb; også af den grund finder jeg det naturligt, at man forlænger loven. Jeg finder det rimeligt, at der ikke påføres de pågældende virksomheder for store tab.

Det vil naturligvis være ønskeligt, om man kan finde frem til nye bygningsmaterialer, som på visse områder kan betyde fremskridt for boligbyggeriet, men det er iøvrigt mit indtryk, at der i nogle egne af landet er mursten, tagsten, træ og andre nødvendige materialer nok til behovet, og forholdet med hensyn til faglært arbejdskraft er vel alligevel sådan, at med undtagelse af murer-svende er der stort set bygningshåndværkere nok.

Jeg skal med disse få bemærkninger under hensyn til den nu herskende bolignød på mit partis vegne anbefale, at loven forlænges for et år.

Bouet: Under hensyn til den begrundelse, den højtærede minister gav for forlængelsen af loven, kan jeg på mit partis vegne anbefale, at man tiltræder det foreliggende lovforslag. Det er rigtigt, at man ikke har tilstrækkelige erfaringer med disse huse — adskillige af de nye byggemetoder er dog efter mit kendskab ganske udmærkede —, og derfor finder jeg det rimeligt, at man forlænger loven til 1953—54 og ikke for et år, som det blev sagt før.

Jeg kan tiltræde lovforslaget.

Axel Christensen: Mit parti kan give fuld tilslutning til denne lovs forlængelse, så at disse nye byggemåder, som der her er tale om, fortsat kan anvendes, og således at også den særlige finansiering fortsat kan foregå. Det er almindeligt bekendt, at der ofte savnes fuldt uddannede bygningshånd-